

Οι BRICS και ο μύθος του πολύ-πολικού κόσμου

ΤΑΚΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο μύθος ότι ζούμε σε ένα πολυπολικό κόσμο (ή έστω σε ένα υπό εκκόλαψη παρόμοιο κόσμο) καλλιεργείται έντονα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Το περίεργο όμως είναι ότι ο μύθος αυτός δεν καλλιεργείται μόνο από την Υπερεθνική Ελίτ (δηλαδή, βασικά τις ελίτ που εδράζονται στις χώρες της «Ομάδας των 7»), —η οποία έχει, βέβαια, κάθε λόγο να συγκαλύψει την τρομακτική συγκέντρωση οικονομικής, πολιτικό-στρατιωτικής, αλλά και πολιτιστικής δύναμης στα χέρια της, στην διαδικασία για την δημιουργία μιας παγκόσμιας διακυβέρνησης. Αντίθετα, τον καλλιεργούν, για τους δικούς τους βέβαια λόγους, και οι ελίτ των δήθεν εναλλακτικών στη ΝΔΤ της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης πόλων, δηλαδή βασικά οι ελίτ των χωρών της Ομάδας BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική). Οι χώρες αυτές στην πολύ πρόσφατη διάσκεψη κορυφής στην Βραζιλία ανήγγειλαν την ίδρυση μιας αναπτυξιακής Τράπεζας ανταγωνιστικής της Παγκόσμιας Τράπεζας που ελέγχει η Υ/Ε, έστω και αν το αρχικό κεφάλαιό της των 50 δις δολλ. είναι λιγότερο από το ένα τέταρτο αυτού της Παγκόσμιας Τράπεζας (225 δις δολλ.), και ότι ακόμη και όταν θα ολοκληρωθούν οι διαδικασίες και θα φθάσει τα 100 δις δολλ. πάλι θα είναι λιγότερο από το μισό. Ανάλογα ισχύουν και για το αποθεματικό κεφάλαιο που αναγγέλθηκε για την κάλυψη έκτακτων αναγκών στην περίπτωση νομισματικών κρίσεων κ.λπ..

Όμως, παρά το γεγονός ότι οι πέντε χώρες BRICS αντιπροσώπευαν σχεδόν 3 δισεκατομμύρια ανθρώπων (42% του παγκόσμιου πληθυσμού), με ένα συνδυασμένο ονομαστικό ΑΕΠ, που αντιπροσωπεύει 20% του παγκόσμιου ΑΕΠ και με συνολικές επενδύσεις που αντιπροσωπεύουν μόνο 11% των παγκόσμιων επενδύσεων, ο βαθμός υπερεθνικής κυριαρχίας που εξασφαλίζουν οι χώρες αυτές είναι οριακός αν όχι μηδαμινός. Δηλαδή, οικονομικής κυριαρχίας (με βάση την δύναμη των πολυεθνικών που ελέγχουν), πολιτικό-στρατιωτικής δύναμης (με βάση τον έλεγχο που ασκούν στους μεγάλους διεθνείς πολιτικό-στρατιωτικούς οργανισμούς (ΟΗΕ, Κομισιόν, ΝΑΤΟ κ.λπ.), μιντιακής δύναμης (που εξαρτάται από τα ελεγχόμενα διεθνή ΜΜΕ) και πολιτιστικής δύναμης (με βάση τις βιομηχανίες παραγωγής διεθνούς κουλτούρας που ελέγχουν)

Ακόμη χειρότερα είναι τα πράγματα σε σχέση με τον βαθμό εθνικής κυριαρχίας που απολαύουν, ο οποίος εξαρτάται από τον βαθμό οικονομικής αυτοδυναμίας τους καθώς και της εθνικής πολιτικό-στρατιωτικής και τεχνολογικής ισχύος τους. Η μόνη χώρα μεταξύ των χωρών BRICS με ένα απομεινάρι εθνικής κυριαρχίας ανάμεσά τους, δεδομένης της ισχυρής της στρατιωτικής, τεχνολογικής και εκπαιδευτικής βάσης, καθώς και των τεράστιων ενεργειακών πόρων της, είναι η Ρωσία. Έτσι, όχι μόνο οι BRICS είναι (εκτός Ρωσίας) εντελώς ενσωματωμένες στη ΝΔΤ, χωρίς να μοιράζονται οποιονδήποτε σημαντικό βαθμό υπερεθνικής κυριαρχίας (οικονομικής, πολιτικής, μιντιακής και πολιτιστικής δύναμης σε υπερεθνικό επίπεδο) αλλά ακόμη χειρότερα, η εθνική κυριαρχία τους είναι καταφανώς υποδεέστερη εκείνης της Ρωσίας.

Οι νέοι λοιπόν διεθνείς θεσμοί που δημιούργησε η τελευταία διάσκεψη κορυφής αναγκαστικά θα λειτουργήσουν ως συμπληρωματικοί παρά ως εναλλακτικοί των θεσμών της ΝΔΤ που δημιουργήθηκαν από την Υ/Ε. Αυτό όμως δεν είναι παρά το αναπόφευκτο αποτέλεσμα του γεγονότος ότι ο στόχος τους δεν εμπεριέχει ένα σαφές σχέδιο δημιουργίας μιας εναλλακτικής πολιτικής και οικονομικής ένωσης, όπως ήταν το αρχικό σχέδιο για την Ευρασιατική Ένωση.

Δηλαδή, μια οικονομικής ένωσης που θα αποτελείται από κυρίαρχα έθνη τα οποία δεν θα λειτουργούσαν στη βάση των αρχών της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης (ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, προϊόντων και εργατικού δυναμικού), αλλά, αντίθετα, στη βάση της αρχής της δυνατότητας επιβολής κοινωνικών ελέγχων επάνω στις αγορές, για χάρη της προστασίας της κοινωνίας από αυτές, όπως έχει κάνει μέχρι τώρα σε ένα βαθμό η ρωσική ελίτ υπό τον Πούτιν (σε αντίθεση με τις άλλες BRICS χώρες). Έτσι, οι BRICS όχι μόνο δεν συνιστούν μέρος ενός εκκολλαπτόμενου πολύ-πολικού κόσμου αλλά στην πραγματικότητα απέχουν πολύ από κυρίαρχα κράτη, υπό οποιαδήποτε έννοια της λέξης.

Με βάση τα παραπάνω, είναι επομένως σαφές ότι οι κινήσεις των BRICS για την δημιουργία εναλλακτικής Παγκόσμιας Τράπεζας και ενός είδους ΔΝΤ είναι στην πραγματικότητα κινήσεις αμυντικού και περιφερειακού χαρακτήρα, ακριβώς επειδή ουσιαστικά αγνοούνται από τους θεσμούς που ελέγχει πλήρως η Υ/Ε. Εάν, δηλαδή, ο πραγματικός στόχος τους ήταν η προσπάθεια δημιουργίας εναλλακτικού πόλου κυρίαρχων κρατών-εθνών θα έπρεπε κατ' αρχήν να σπάσουν την άμεση εξάρτησή τους από την παγκοσμιοποιημένη καπιταλιστική οικονομία, δημιουργώντας αυτοδύναμες οικονομίες και κόβοντας τους δεσμούς τους, με τους παγκόσμιους οργανισμούς που ελέγχει η Υ/Ε (ΠΟΕ αλλά και ΔΝΤ και ΠΤ) ώστε να είναι σε θέση να αποκτήσουν εθνική κυριαρχία. Εφόσον δεν επιδιώκουν καν παρόμοιους στόχους, αλλά, αντίθετα, στο πρόσφατο «Νταβός της Ρωσίας», στο Σότσι, οι Κινεζικές και Ρωσικές ελίτ τόνιζαν την σημασία του παραπέρα ανοίγματος και απελευθέρωσης των αγορών τους (με βάση τους κανόνες του ΠΟΕ!) οι BRICS δεν μπορεί παρά να είναι ένα απλό συμπλήρωμα της ΝΔΤ και των θεσμών της. Δεδομένου μάλιστα ότι χωρίς οικονομική κυριαρχία δεν νοείται και πολιτική κυριαρχία, η εθνική τους κυριαρχία θα είναι πάντα υποταγμένη στις θελήσεις της Υ/Ε, όπως ανακαλύπτει σήμερα ακόμη και η Ρωσία που μιλά για «εταίρους» της, οι οποίοι όμως δεν διστάζουν να την τιμωρούν όλο και με πιο άγριες οικονομικές κυρώσεις, επειδή δεν συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της Υ/Ε.

Όσο, δηλαδή, οι χώρες αυτές, ως αποτέλεσμα της πολύ χαμηλού βαθμού οικονομικής αυτοδυναμίας τους, εξαρτώνται από τις δραστηριότητες των πολυεθνικών επιχειρήσεων για το μεγαλύτερο μέρος της ανάπτυξης και της εξέλιξής τους, καθώς και την τεχνολογία τους, δεν μπορεί ποτέ να είναι ισότιμα μέλη της Υ/Ε, πολλώ δε μάλλον συνιστώσες ενός άλλου πόλου. Είναι λοιπόν φανερό ότι οι απόψεις που υποστηρίζονται από την ρωσική ελίτ σήμερα για έναν πολυπολικό κόσμο που δήθεν εκκολάπτεται μέσα από τις χώρες BRICS είναι μόνο χίμαιρες, ή, ακόμη χειρότερα, ευσεβείς πόθοι του τμήματος της ρωσικής ελίτ που είναι υπέρ της παγκοσμιοποίησης, και παρά την παταγώδη αποτυχία του στην Ουκρανία, σήμερα φαίνεται να είναι κυρίαρχο στη Ρωσία...

<http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos/>

Link: http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos/greek/grE/gre2014/2014_07_20.html